

Analyse | kraka

22. februar 2016

Hvordan fastholder vi udenlandske studerende i Danmark?

Af Kristine Vasiljeva

Europæiske studerende på lange videregående uddannelser (LVU) er højt uddannet arbejdskraft, der får deres uddannelse betalt af staten. Derfor er det i landets interesse at fastholde dem, særligt hvis de uddannes og finder beskæftigelse inden for områder med stort behov for specialister. Dette notat undersøger betydningen af oprindelsesregion og uddannelsesretning for, hvorvidt europæiske studerende bliver i Danmark og finder beskæftigelse.

- Hovedparten af de europæiske¹ studerende i Danmark i 2013-2015 kom enten fra Skandinavien² eller Østeuropa, og udgjorde hhv. 33 og 29 pct. af det samlede antal udenlandske studerende i Danmark.
- Der er flere LVU'ere fra de østeuropæiske lande end fra Skandinavien, der bliver i Danmark og får arbejde, men tilsvarende også flere arbejdsløse. Det er primært indkomstforskelle, der motiverer østeuropæere til at blive i Danmark, uanset om de er i beskæftigelse eller arbejdsløse.
- Størstedelen af de udenlandske studerende i Danmark valgte i 2013-2015 at læse samfundsvidenskabelige eller tekniske uddannelser, hhv. 39 og 20 pct. Mens beskæftigelseschancerne er høje for LVU'ere inden for tekniske og naturvidenskabelige fag, 72 pct., så er kun 58 pct. af samfundsvidenskabelige studerende i arbejde i det 4. år efter ankomsten til Danmark.³
- Udenlandske samfundsvidenskabelige og landbrugsvidenskabelige LVU'ere har ringere muligheder for at få job i den offentlige sektor, muligvis pga. større behov for danskundskaber. Udenlandske studerende på disse uddannelser, der bliver i Danmark, har markant lavere beskæftigelsesfrekvens, end tilsvarende danske studerende, og flere oplever langvarig arbejdsløshed.⁴

Anbefaling:

- Mange LVU'ere fra andre skandinaviske lande returnerer til hjemlandet, og er derfor mindre attraktive for Danmark. Det er ikke muligt at "håndplukke" udenlandske stude-

¹ I resten af teksten bruges "udenlandske studerende" som betegnelse for europæiske studerende, der ikke kommer fra Danmark.

² Dvs. andre skandinaviske lande end Danmark. Se gerne Tabel 3 i Appendiks 1 for opdeling af europæiske lande på regioner.

³ Se <http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Nomenklaturer/Forspalter/forspalte-1-for-igangvaerende-uddannelser> for en oversigt over, hvilke specifikke uddannelser, der henregnes til disse kategorier.

⁴ Her defineret som mere end 3 måneder.

rende, men det kan være en god idé at gøre det relativt mere attraktivt for andre studerende end skandinaviske, at studere i Danmark. Det bør gøres særligt attraktivt at komme til Danmark for studerende fra de mindre velstillede europæiske lande, da de har større tilbøjelighed til at blive. Det er dog en forudsætning at der samtidigt fokuseres på, at de kommer i beskæftigelse efter endt uddannelse.

- For blivende LVU'ere er jobsandsynligheden højest blandt de tekniske og naturvidenskabelige. Derfor vil det være særligt hensigtsmæssigt at tiltrække studerende til disse to uddannelsesretninger.

Kontakt

Økonom, Ph.D.
Kristine Vasiljeva
Tlf. 2393 9327
E-mail kri@kraka.org

1. Analysens baggrund og sammendrag

Internationale studerende – høj-kvalificeret arbejdskraft

I det seneste årti har Danmark oplevet en markant stigende tilstrømning af internationale studerende til de videregående uddannelser. Den største vækst er sket for europæere, der får deres uddannelse betalt af den danske stat, og har mulighed for at modtage SU.⁵ Disse udenlandske dimittender er ung højkvalificeret arbejdskraft, og det er i landets interesse at fastholde dem. De skal dog også i beskæftigelse, da blivende LVU'ere ellers vil medføre flere udgifter i form af offentlig støtte og muligvis opkvalificering.

Fokus på LVU

Denne analyse sætter fokus på udenlandske studerende, der læser på en LVU.⁶ Analysen beskriver betydningen af studerendes oprindelsesregion og uddannelsesretning, for hvorvidt de bliver i Danmark og kommer i beskæftigelse.

Øst- og syd-europæere bliver

Hovedparten af de udenlandske studerende kommer til Danmark enten fra Skandinavien eller fra Østeuropa, hhv. 33 og 29 pct. i 2013-2015. Skandinaver har den største sandsynlighed for at rejse hjem, mens østeuropæere sammen med sydeuropæere, briter og irere har størst sandsynlighed for at blive i Danmark.

Lønforskel – drivende faktor

Den vigtigste årsag til at studerende bliver i Danmark er indkomstforskelle mellem hjemlandet og Danmark: En stigning på 5.000 kr.⁷ i gennemsnitslønnen per måned i hjemlandet medfører et 1.5 pct. fald i studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark.

Mange østeuropæere bliver og arbejder

Østeuropæiske studerende er attraktive for Danmark, da de har den største tilbøjelighed til at blive i Danmark og finde arbejde. Således har østeuropæere 17 pct. point større sandsynlighed for at blive og finde beskæftigelse i Danmark end skandinaver.

Men de bliver også som arbejdsløse

De bliver dog også i Danmark som arbejdsløse, fordi økonomiske forhold i deres hjemland er ringere. Der er 6 pct. point større sandsynlighed for, at østeuropæiske studerende bliver i Danmark som langvarigt arbejdsløse, sammenlignet med skandinaver. Det vil derfor føre til en omkostning i form af dagpenge eller kontanthjælp, hvis de ikke kommer i beskæftigelse efter endt uddannelse.

Studerende fra tekniske LVU'er klarer sig godt

Hovedparten udenlandske studerende vælger at læse på samfundsvidenskabelige og tekniske uddannelser, hhv. 39 pct. og 20 pct. Mens studerende, der læser på tekniske uddannelser, klarer sig godt på arbejdsmarkedet med en beskæftigelsesfrekvens på 76 pct., er det kun 58 pct. af samfundsvidenskabelige LVU'ere, der er i beskæftigelse i det 4. år efter ankomst.

Største udfordring: Samfundsvidenskab

De ringere arbejdsmarkedsresultater for samfundsvidenskabelige studerende kan skyldes problemer med at finde beskæftigelse i den offentlige sektor, når de udenlandske studerende mangler dansk kundskaber. Det samme gælder dem, der har læst på en landbrugsvidenskabelig LVU. Det kan derfor være svært at sikre en høj beskæftigelsesfrekvens for udenlandske LVU'ere inden for disse to områder. Den store tilstrømning af udenlandske samfundsvidenskabelige LVU'ere gør det endnu sværere at skabe beskæftigelsesmuligheder for dem alle.

Analysens opbygning

I afsnit 2 beskrives sammensætning af europæiske studerende på en LVU i forhold til deres oprindelsesregion og uddannelsesretning. I afsnit 3 beskrives effekter af oprindelsesregion

⁵ Se "Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2011/2012", Styrelsen for Universiteter og Internationalisering, side 32: http://ufm.dk/publikationer/2013/filer-2013/mobilitetsstatistik_2011_2012_pdfa.pdf.

⁶ Studerende på en LVU udgør 39 pct. af alle europæiske studerende på videregående uddannelser i Danmark, jf. Tabel 2. De er også de mest jobparate nyuddannede, da det kun er dem, der vælger en forskerkarriere, der forventes at læse videre.

⁷ Købekraftsjusteret.

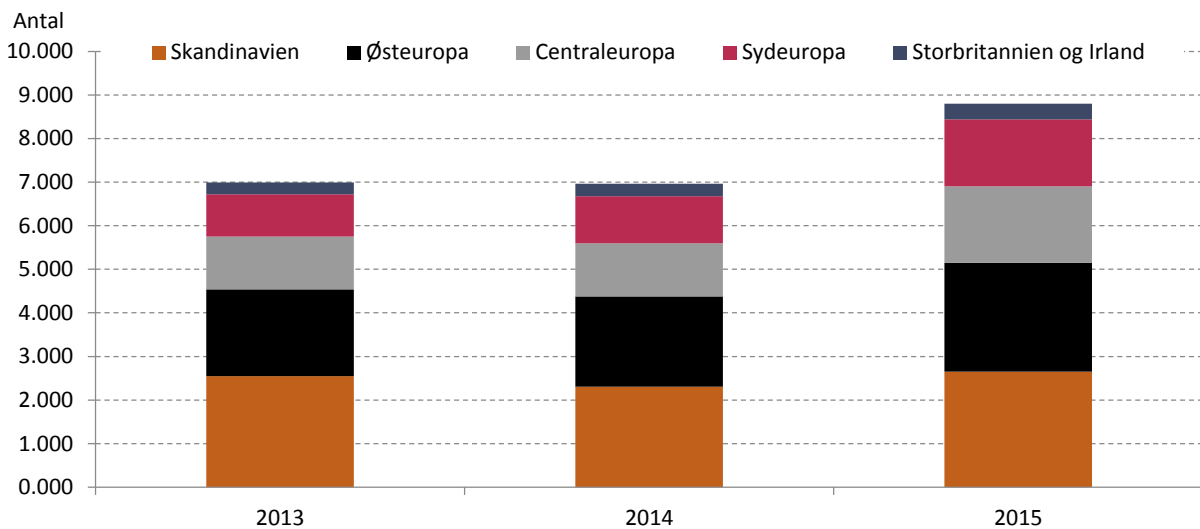
og i afsnit 4 betydningen af uddannelsesretning for de studerendes tilbøjelighed til at blive og deres beskæftigelsesmuligheder.

2. Oprindelseslande og erhvervsvalg

Flest studerende fra Skandinavien og Østeuropa

Mere end halvdelen af EU/EØS studerende i Danmark er skandinaver eller østeuropæere. I perioden 2013-2015 udgjorde skandinaviske og østeuropæiske studerende hhv. 33 pct. og 29 pct. af den samlede antal af EU/EØS studerende på LVU i Danmark, jf. Figur 1. De lande med flest LVU-studerende i Danmark er Norge, Tyskland og Sverige efterfulgt af Rumænien og Italien. Antallet af studerende opgjort ift. hjemlandets befolkning er højst for de skandinaviske og baltiske lande, top fem er: Island, Norge, Litauen, Estland og Sverige, jf. Tabel 4 i Appendiks 1.

Figur 1 Udenlandske studerende på LVU efter oprindelsesregion

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år. LVU definitionen kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser.

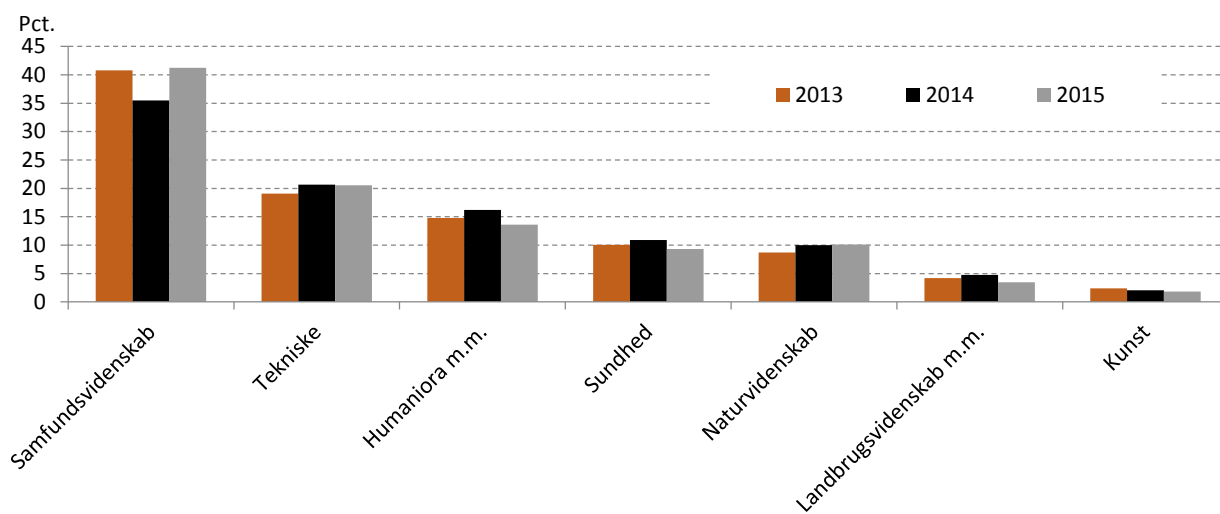
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Næsten 40 pct. vælger samfundsvidenskab

Andelen af udenlandske studerende var højst på de samfundsvidenskabelige uddannelser, med 39 pct. i gennemsnit over de seneste tre år. 20 pct. læste tekniske uddannelser og 15 pct. læste humanistiske uddannelser, jf. Figur 2.⁸ Når man ser på ratioen mellem europæiske og danske studerende, var den højest på tekniske uddannelser efterfulgt af landbrugsvidenskab og kunst, mens samfundsvidenskabelige uddannelser var på en femteplads blandt de syv uddannelses typer, jf. Figur 3.

⁸ De fleste europæere læser en LVU, der giver en høj lønpræmie i Danmark og har lav dimittend-ledighed, jf. Krakas notat om lønpræmie: http://www.kraka.org/sites/default/files/public/loengevinster_ved_3f-uddannelser.pdf og Figur 9. Således blev samfundsvidenskab, tekniske uddannelser og sundhedsuddannelser valgt af 70 pct. af europæerne på LVU. Derfor vælger flest europæere de fag i Danmark, hvor behovet er stort for LVU'ere, hvilket også fører til gode beskæftigelseschancer. Det er dog vist, at forskel i beskæftigelsesfrekvens mellem europæere og danske studerende er stor for studerende på samfundsvidenskab på trods af den lave arbejdsløshed blandt danskere. Det kan skyldes behovet for sprogkundskaber, især i den offentlige sektor.

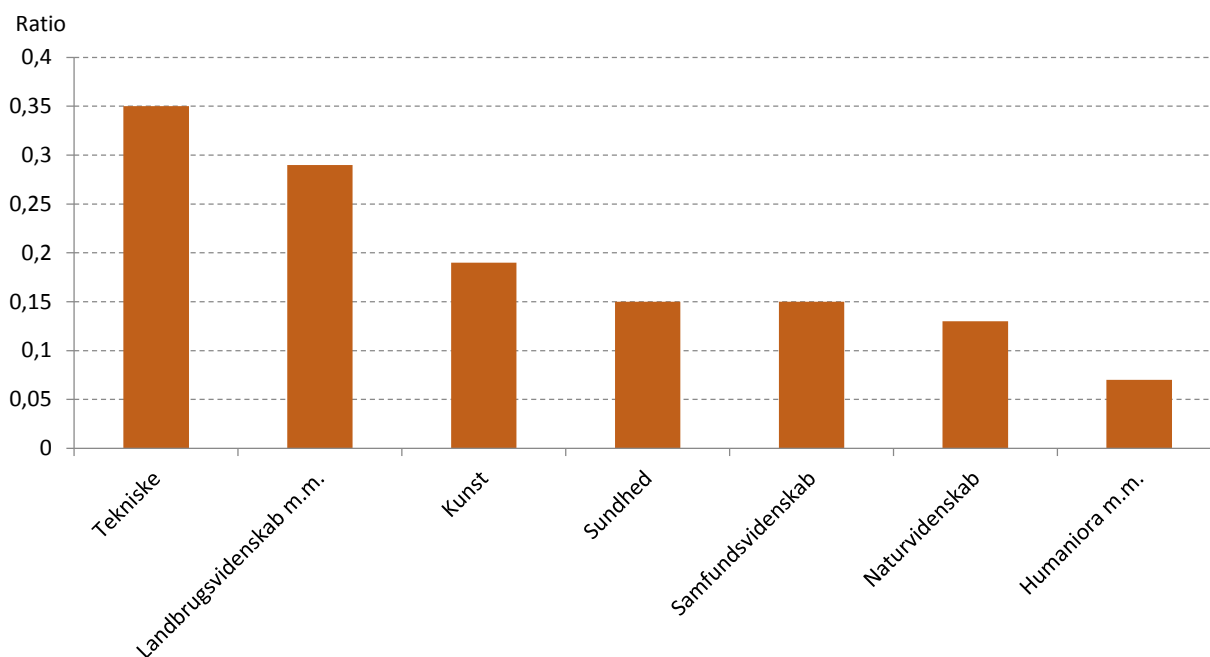
Figur 2 Fordeling af europæiske studerende på LVU'er efter studieretning

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende og danske statsborgere, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober hvert år. LVU definition og klassificering for erhvervsvalg kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 3 Europæiske studerende pr. danske studerende på LVU'er fordelt efter studieretning

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende og danske statsborgere, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober hvert år. LVU definition og klassificering for erhvervsvalg kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

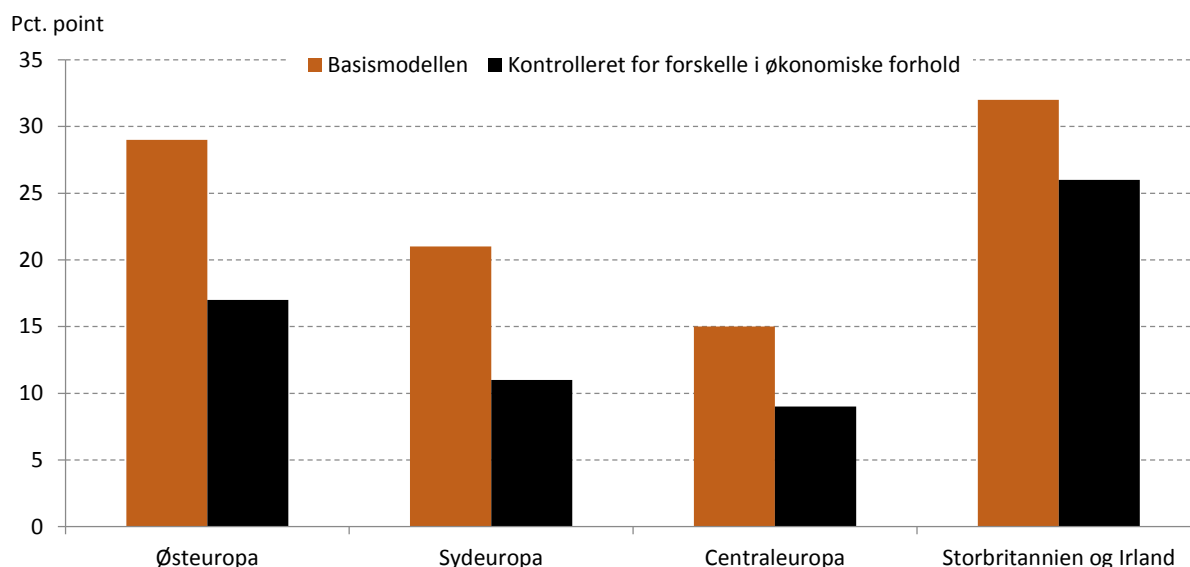
3. Hvem bliver og får job? Regionanalyse

Flest øst- og sydeuropæere bliver

Studerende fra andre europæiske regioner er mere tilbøjelige til at blive i Danmark end skandinaver, jf. Figur 4. Således er østeuropæere og sydeuropæere hhv. 29 og 21 pct.point mere tilbøjelige til at blive i Danmark end skandinaver. Sandsynligheden for at briter og irere bliver, er størst. Den er 32 pct.point større end for skandinaver. Antallet af briter og irere, der indrejste i Danmark i 2004-2008⁹, er dog for lavt til at understøtte, at det er en general tendens.

⁹ Se Boks 1 for datagrundlaget.

Figur 4 Hjemlandets effekt på tilbøjeligheden til at blive i Danmark sammenlignet med skandinaviske studerende

Anm.: Estimerne fra model (1) og (3), jf. Tabel 7. Basismodellen indeholder kontrolvariable for studerendes demografiske karakteristika og erhvervsvalg. I gennemsnit er 34 pct. af skandinaverne, der er reference-kategori, i Danmark i det 4. år siden ankomst. Se Appendiks 2 for nærmere beskrivelse af modellen.

Kilde: Egne estimater på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Økonomiske forhold forklarer en del af variationen

Forskelle i økonomiske forhold mellem hjemlandet og Danmark forklarer en stor del af de regionale forskelle i studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark. Det gælder især for øst- og sydeuropæere, for hvem effekten af oprindelsesregionen falder med hhv. tolv og ti pct.point, når basismodellen udvides med økonomiske forhold.

Lønforskel – afgørende faktor

Den vigtigste forklarende faktor bag den regionale variation i studerendes tilbøjelighed til at blive er forskellen i lønniveauet mellem hjemlandet og Danmark. Det gælder både nominal og købekraftsjusteret lønindkomst. En stigning i hjemlandets gennemsnitsløn per måned på 5.000 kr.¹⁰ medfører et fald på 1,5 pct.point i de studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark i det 4. år efter ankomsten til Danmark, jf. søjle 2 i Tabel 1. Den negative sammenhæng mellem hjemlandets indkomstniveau og andelen af studerende, der bliver i Danmark, kan også ses fra aggregerede statistikker på landsniveau, jf. Figur 5.

Mindre betydning af andre økonomiske forhold

Forskelle i indkomstulighed, arbejdsløshed, udgifter til sociale ydelser og vækst i realt BNP mellem hjemlandet og Danmark viser sig at være mindre relevante for de studerendes overvejelser omkring, hvorvidt de skal blive i Danmark. Der findes ikke en signifikant robust sammenhæng mellem disse faktorer og studerendes tilbøjelighed til at blive, jf. Tabel 1.¹¹

¹⁰ Estimat for købekraftsjusteret løn. Det gennemsnitlige købekraftsjusterede løn for de studerendes oprindelseslande i stikprøven er 3.227 USD eller 17.563 DKK. Beregningen er lavet på baggrund af den gennemsnitlige valuta kurs fra analysens periode. Stigningen på 5.000 kr. svarer til en 0.251 enheders stigning i lønvariablen. Det giver et $0.251 \cdot 0.0588 = 1.48$ pct. fald i tilbøjeligheden til at blive.

¹¹ Det er dog muligt at der er en ikke-lineær sammenhæng mellem forskelle i økonomiske forhold og de studerendes beslutning om at blive i Danmark. Derfor fanger variable for oprindelsesregion muligvis delvist forskelle i økonomiske forhold, til trods for at økonomiske variable er tilføjet til modellen. For eksempel er effekten af forskel i arbejdsløshed marginalt signifikant i en model, der kun tager højde for forskelle i økonomiske forhold, jf. Tabel 9 i Appendiks 3. Samtidig er effekten af arbejdsløshed insignifikant i den fulde model, mens der er en robust positiv sammenhæng mellem de øst- eller Sydeuropæiske regioner og tilbøjeligheden til at blive i Danmark.

Boks 1 Datagrundlaget

Datagrundlaget for analysen er Danmarks Statistiks registerdata. De studerende er udvalgt på baggrund af oplysninger om ankomståret og deres statsborgerskab ifølge folkeregister i ankomståret, samt oplysninger om deres igangværende uddannelsesstatus i uddannelsesregisteret pr. 1. oktober i året. Personer med europæisk statsborgerskab, der er klassificeret som andengenerationsindvandrere eller indfødte, er ekskluderet fra analysen. Det svarer til 1,6 pct. af de udenlandske studerende på en LVU.

Datasættet indeholder 2.182 EU-27/EØS studerende på LVU, der kom til Danmark i perioden 2004-2008¹² for at studere.¹³ De studerende er fulgt i registre indtil det 4. år efter det år, de ankom i: 42 pct. af stikprøven forblev i Danmark. Folkeregisteret angiver, om de stadig er i landet og IDA registeret¹⁴ angiver, hvem der er kommet i beskæftigelse i Danmark samt informationer omkring indkomst, arbejdsløshed og længden af arbejdsløsheden. Informationer om beskæftigelsesstatus rapporteres pr. 1. november hvert år.

Til sammenligning anvendtes også hele stikprøven af danske studerende i registrene. De påbegyndte uddannelse på det samme tidspunkt dvs. 2004-2008, og er klassificeret som indfødte og danske statsborgere.

¹² Kroatien er ekskluderet, da det først blev medlem af EU i 2013. Kun de indvandrere fra EU-10 lande der ankom efter 1. maj 2004, og indvandrere fra Rumænien og Bulgarien, der rejste ind efter 1. januar 2007, er inkluderet, så de samme regler for indvandring og uddannelse gælder for dem, og for indvandrere fra EU-15 lande.

¹³ Tilgangen af studerende i stikprøven kan sammenlignes med statistikken om europæiske studerende, der er i gang med en LVU fra de seneste år, jf. Tabel 5 og Tabel 6 i Appendiks 1. Generelt ser de to udtræk ens ud. Der blev dog indskrevet flere skandinaverne på en LVU i Danmark i 2004-2008, mens der blev indskrevet flere øst- og sydeuropæere i 2013-2015. En af årsagerne er Bulgariens og Rumæniens indtræden i EU, der medførte en stor stigning i antallet af østeuropæiske studerende i Danmark. Derudover blev sydeuropæiske studerende mere mobile efter krisen, da den ramte kraftigst i Sydeuropa. Faldet i skandinaviske studerendes andel skyldes også en ændring i optagelsesregler på sundhedsuddannelser for nordiske studerende.

¹⁴ Integreret database for arbejdsmarkedsforskning.

Tabel 1 Regressionsanalyse, effekten af forskelle i økonomiske forhold på studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark

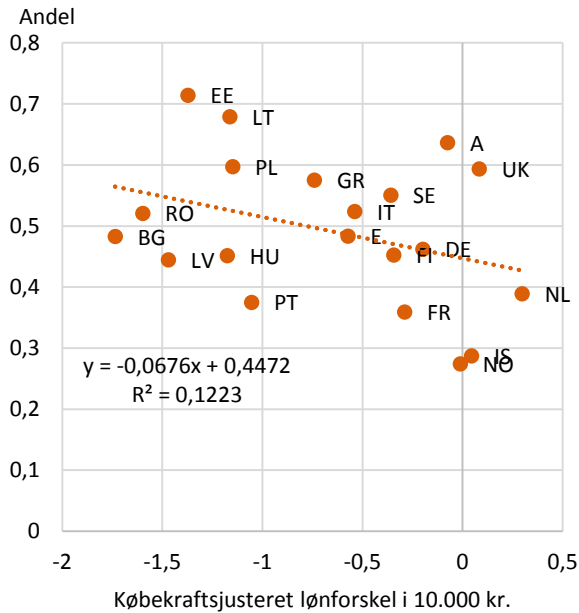
Studerende bliver i Danmark		
Forklarende variable er forskellen mellem hjemland og Danmark:	(1)	(2)
Nominel løn	-0,0619** (0,024)	
Købekraftsjusteret løn		-0,0588** (0,026)
Arbejdsløshed	0,0077 (0,007)	0,0083 (0,007)
Udgifter til sociale ydelser, per indbygger	0,0258 (0,027)	0,0157 (0,026)
Vækst i realt BNP	0,0008 (0,004)	0,0003 (0,003)
Indkomstulighed i hjemlandet større end i Danmark	0,0072 (0,005)	0,0070 (0,005)
Demografiske karakteristika		JA
Oprindelsesregion		JA
Erhvervsvalg		JA

Anm.: Estimaterne fra model (1) og (3), jf. Tabel 7. Se Appendiks 2 for nærmere beskrivelse af modellen. ** betyder at effekten af løn skelnes fra 0 på et 5 pct. signifikansniveau.

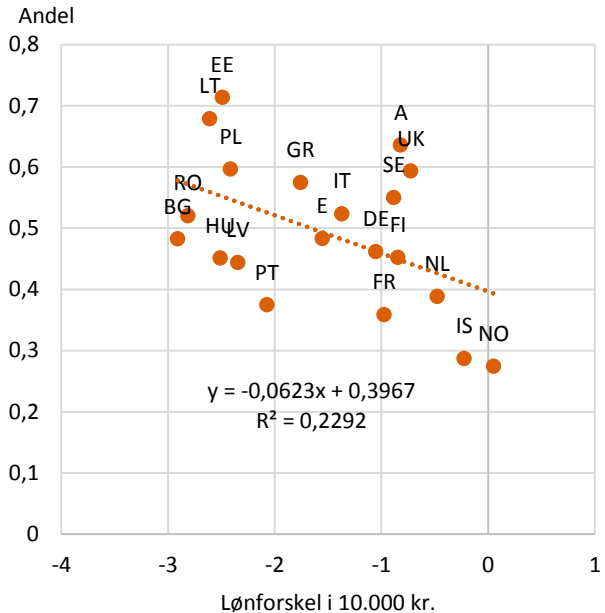
Kilde: Egne estimater på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 5 Sammenhæng mellem lønforskel og andel af studerende der bliver i Danmark på landsniveau

Figur 5a Købekraftsjusteret lønforskel

Figur 5b Lønforskel

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de rejste ind. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. Lande der har mindre end fem personer, der bliver i landet i det 4. år efter ankomst, er ekskluderet for at overholde DST's regler.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Lavere beskæftigelsesfrekvens

Udenlandske studerendes beskæftigelsesfrekvens er lavere end de danske studerendes. I gennemsnit er 84 pct. af de danske studerende i arbejde i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse, mens det kun er 64 pct. af de udenlandske studerende, jf. Figur 6.

Men ikke højere andel af langvarige arbejdsløse

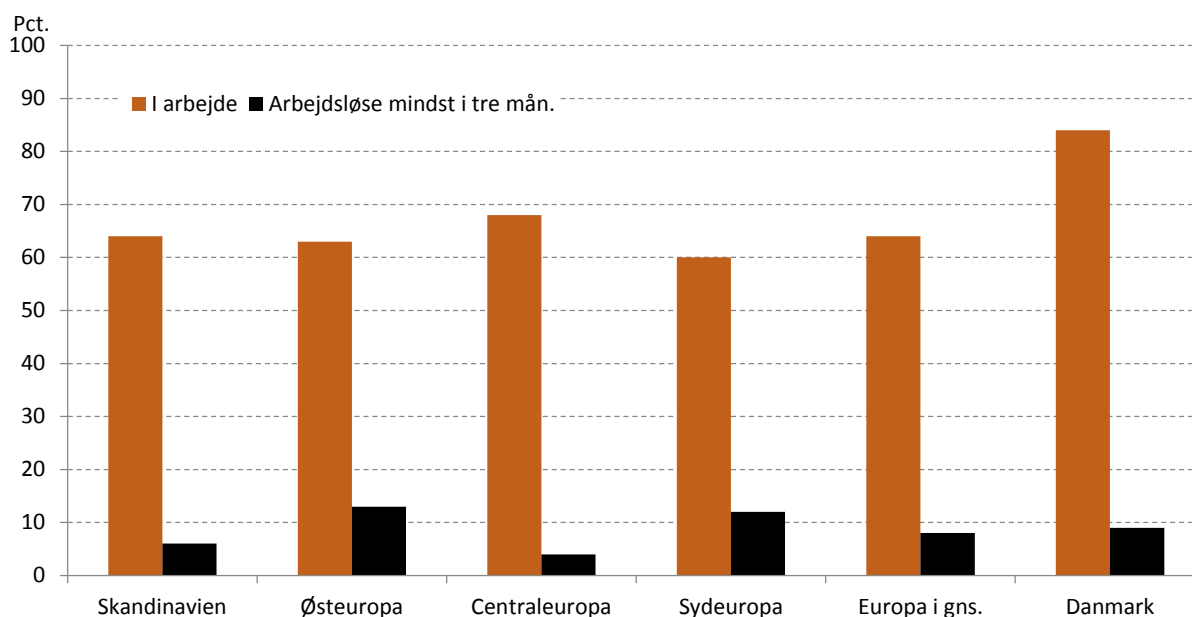
Samtidig er andelen af udenlandske studerende, der har været arbejdsløse i mindst tre måneder, nogenlunde sammenlignelig med danske studerendes, jf. Figur 6. Denne observation indikerer, at de LVU'ere, der ikke finder job i Danmark inden for tre måneder, tenderer til at rejse ud. Derfor medfører en lavere beskæftigelsesfrekvens blandt nyuddannede udenlandske studerende ikke en længere varighed af arbejdsløsheden for LVU'ere i Danmark.¹⁵

Arbejdsmarkeds resultater varierer blandt regioner

Blandt blivende studerende er centraleuropæere dem, der er bedst til at komme i beskæftigelse. 68 pct. af dem er i arbejde i det 4. år, efter de er ankommet til Danmark, og kun fire pct. har været arbejdsløse i mere end tre måneder, jf. Figur 6. Modsat har syd- og østeuropæere den laveste beskæftigelsesfrekvens og samtidigt den højeste andel af langvarige arbejdsløse.

¹⁵ Der er væsentligt færre modtagere af dagpenge blandt europæere, der begyndte på en LVU i 2004-2008, end blandt danskere, jf. Figur 12 i Appendiks 3. Man skal dog være opmærksom på, at der er foretaget en ændring i reglerne for modtagelse af dagpenge i 2010, da det blev muligt at tage danske dagpenge til udlandet. Iflg. registre er andelen af europæere på dagpenge steget i perioden 2010-2012 og har nået niveauet for danske LVU'ere.

Figur 6 Studerendes arbejdsmarkedsstatus opgjort efter oprindelsesregion

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de rejste ind. Danske studerende, som påbegyndte uddannelse i den samme periode, er inkluderet for sammenligning. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. Britiske og irske studerende er ikke inkluderet i figuren pga. for få observationer.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Selektion i arbejdsmarkedsresultater

Regionale forskelle i andelen af studerende, der bliver i landet, kan også medføre varierende arbejdsmarkedsresultater for de europæiske regioner. Eksempelvis kan studerende fra et land, hvor indkomstforskellen til Danmark er stor, være motiveret til at blive i Danmark og søge job i længere tid, da deres alternativ er mindre godt.¹⁶ Derfor kan der være flere fra den givne region, der i en længere periode er registreret som arbejdsløse.

Estimering på baggrund af hele stikprøven

Der er lavet et estimat på baggrund af hele stikprøven for at evaluere, hvilke regioner der bidrager mest med ny arbejdskraft. For hver region beregnes der sandsynligheden for, at studerende bliver i Danmark og finder arbejde, eller at de bliver som arbejdsløse i mindst tre måneder, sammenlignet med Skandinavien.

Østeuropæere både arbejdstagere og arbejdsløse

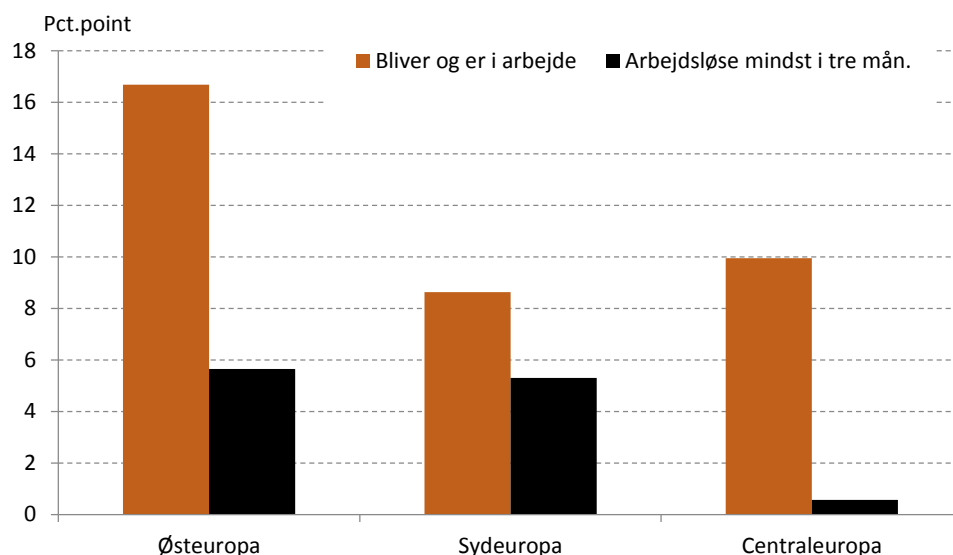
Sandsynligheden for, at studerende bliver i Danmark og kommer i beskæftigelse, er 17 pct.point højere for østeuropæere end for skandinaver, jf. Figur 7. Samtidig er østeuropæernes chancer for at blive i landet som arbejdsløse i mindst tre måneder seks pct.point større end for skandinaver. Sandsynligheden for at blive og komme i beskæftigelse for central- og sydeuropæerne er også højere end for skandinaverne, hhv. ti og ni pct.point større end for skandinaviske studerende, jf. Figur 7.

Men ikke flere arbejdsløse

Der er flere sydeuropæere der bliver i Danmark, som er arbejdsløse i mindst tre måneder i sammenligning med skandinaver, jf. Figur 7. Denne forskel i arbejdsløshed er dog insignifikant, da der er stor usikkerhed i estimerterne, jf. Tabel 8 i Appendiks 3.

¹⁶ Hvis indkomstniveauet i hjemlandet er lavt, så kan de studerende også være tiltrukket af at blive pga. muligheden for at modtage dagpenge i Danmark. Det sker på trods af at der er større chance for at være arbejdsløs i en lang periode, da dagpengeniveauet kan overstige den forventede løn i hjemlandet.

Figur 7 Regional effekt på tilbøjeligheden til at blive i Danmark og komme i beskæftigelse hhv. langvarig arbejdsløshed sammenlignet med Skandinavien

Anm.: Estimaterne fra model (4) og (5), jf. Tabel 8. I gennemsnit bliver 22 pct. af indrejste skandinaver, der er reference-kategori, i Danmark som beskæftigede og 2 pct. som arbejdsløse. Se Appendiks 2 for nærmere beskrivelse af modellen. Britiske og irske studerende er ikke inkluderet i figuren pga. for få observationer.

Kilde: Egne estimater på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

4. Hvem bliver og får job? Analyse af erhvervsvalg

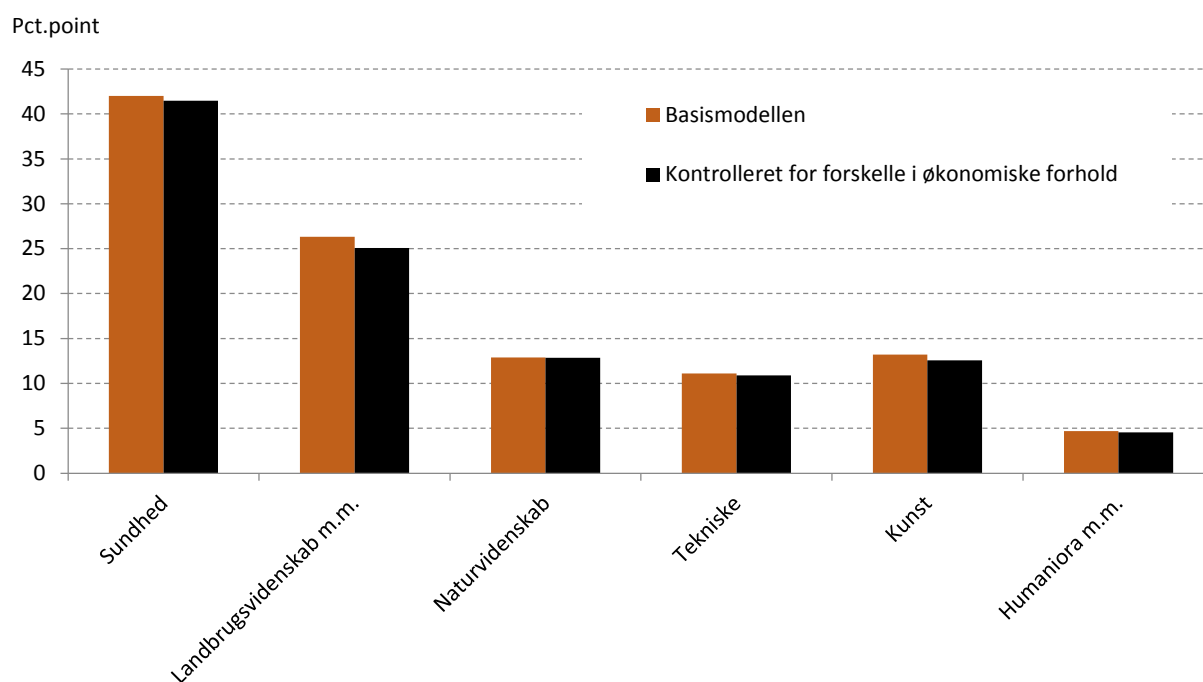
Sundheds- og landbrugsvidenskabelige bliver

Når man ser på effekten inden for de forskellige uddannelsesretninger, er det sundheds- og landbrugsvidenskabsstuderende, der har den største tilbøjelighed til at blive i Danmark, jf. Figur 8. Estimaterne for studerende på sundhed og landbrugsvidenskab er hhv. 42 og 26 pct. point højere end for samfundsvidenskab. Man skal dog være opmærksom på at ca. 25 pct. af sundheds- og landbrugsvidenskabsstuderende stadig er under uddannelse, jf. Figur 12 i Appendiks 3. For sundhedsstuderende skyldes det videreuddannelsen til speciallæge.

Også naturvidenskabelige og tekniske

Studerende på naturvidenskabelige og tekniske uddannelser er hhv. 13 og 11 pct.point mere tilbøjelige til at blive i Danmark, hvis man sammenligner med studerende på samfundsvidenskabelige uddannelser, jf. Figur 8. For studerende, der læser kunstneriske og humanistiske uddannelser, er sandsynligheden for at blive ikke signifikant forskellig fra studerende på samfundsvidenskab, jf. Tabel 7 i Appendiks 3.

Figur 8 Uddannelsesretningens effekt på tilbøjeligheden til at blive i Danmark sammenlignet med studerende på samfundsvidenskab

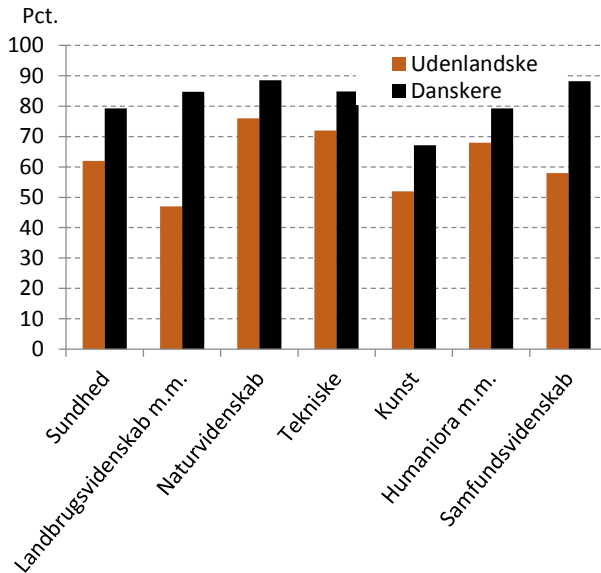
Anm.: Estimaterne fra model (4) og (5), jf. Tabel 8. Basismodellen indeholder kontrolvariable for studerendes demografiske karakteristika og erhvervsvalg. I gennemsnit er 33 pct. af samfundsvidenskabelige studerende, der er reference-kategori, i Danmark i det 4. år siden ankomst. Se Appendiks 2 for nærmere beskrivelse af modellen.

Kilde: Egne estimater på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

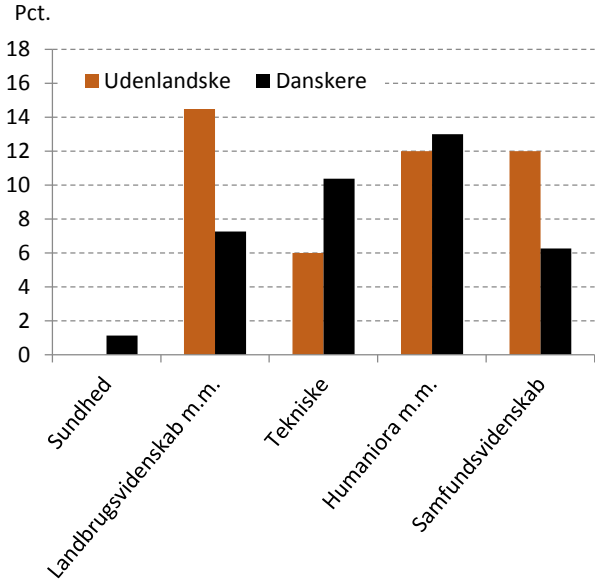
Der er generelt en positiv korrelation mellem andelen af studerende, der bliver, og deres beskæftigelse, jf. Tabel 11 i Appendiks 3. Derudover er der en positiv sammenhæng mellem udenlandske og danske studerendes beskæftigelseschancer, i de fleste erhvervsvalg, jf. Figur 9. Det indikerer, at der er større efterspørgsel efter udenlandske LVU'ere i de brancher, hvor der også er et større behov for dansk arbejdskraft. De udlændinge, der læste naturvidenskabelige og tekniske uddannelser, har den største beskæftigelsesfrekvens med hhv. 76 og 72 pct.

Figur 9 Sammenligning af europæiske og danske studerende

Figur 9a Beskæftigelse

Figur 9b Arbejdsløse i mindst tre måneder og fuldtidsledige

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de rejste ind. Danske studerende, som påbegyndte uddannelse i den samme periode er inkluderet for sammenligning. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. Naturvidenskab og kunst er ikke inkluderet i Figur 5b pga. for få observationer. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Samfunds- og landbrugsvidenskab – problematiske

Der er en undtagelse blandt udenlandske studerende, der læste samfunds- og landbrugsvidenskab. De har den største forskel i beskæftigelsesfrekvens i forhold til danske studerende og en større sandsynlighed for at være arbejdsløse i mindst tre måneder end danske studerende, der læser samme fag. Forskellen i sandsynlighed kan skyldes et behov for dansk kundskaber i arbejdet inden for disse områder.

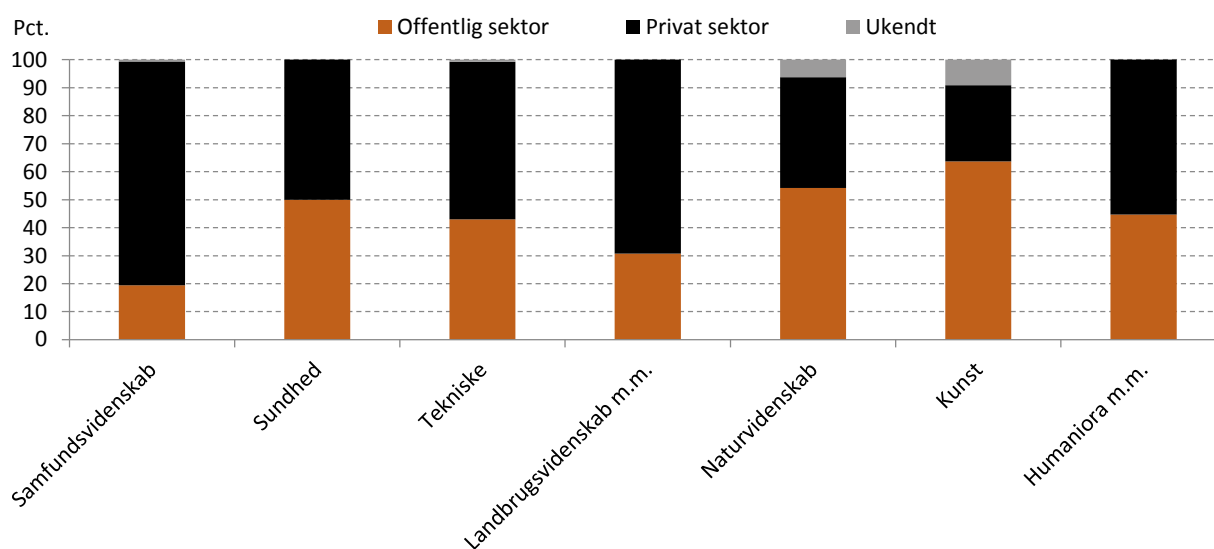
Behov for dansk kundskaber i den offentlige sektor

Oplysninger om, hvorvidt hver studerende behersker det danske sprog, findes ikke. Det er dog en mulig forklaring, at det er svært for europæere at få job i den offentlige sektor indenfor de områder, hvor dansk kundskaber er afgørende for at udføre arbejdet.¹⁷ Ved at sammenligne andelen af udenlandske studerende ansat i den private og den offentlige sektor, opnås en indikator for, om dansk kundskaber kan afvises som forklaring på udenlandske studerendes beskæftigelsesmuligheder inden for en branche eller ej. Således er samfunds- og landbrugsvidenskab de to fagområder, hvor andelen af offentligt ansatte er lavest blandt blivende udenlandske studerende, jf. Figur 10. Fire ud af fem udenlandske LVU'ere inden for samfundsvidenskab og næsten syv ud af ti af de uddannede inden for landbrugsvidenskab er ansat i den private sektor. På denne baggrund kan det således ikke afvises, at dansk kundskaber er vigtige for at få arbejde som samfundsvidenskabelig eller landbrugsvidenskabelig LVU'er i den offentlige sektor¹⁸. Det begrænser udenlandske studerendes beskæftigelsesmuligheder, hvilket kan medføre flere arbejdsløse blandt de to faggrupper.

¹⁷ Nogle eksempler er udarbejdelse af rapporter, artikelskrivning, arbejde med kunder, undervisning i skoler.

¹⁸ Fordeling af danske studerende inden for landbrugsvidenskab og samfundsvidenskab er mere jævn, dvs. andelen af danske studerende, der er beskæftiget i den offentlige sektor, er større, jf. Figur 13 i Appendiks 3.

Figur 10 Fordeling af europæiske nyuddannede LVU'ere mellem offentlig og privat sektor

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år de rejste ind. De er observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Boks 2 Studerendes valg af uddannelsesretning er ikke forskelligt på tværs af oprindelsesregioner på nær for sundhed

Betydningen af studerendes erhvervsvalg for tilbøjeligheden til at blive er uændret, når forskelle i økonomiske forhold tilføjes til modellen, jf. Tabel 7. Det indikerer, at der ikke er en systematisk selektion for studerende fra lande med bestemte økonomiske forhold, når der vælges uddannelsesretning. Der er således ingen markant forskel i valget af uddannelsesretninger for de studerende på tværs af regioner, på nær for sundhed, jf. Figur 11 i Appendiks 1. Sundhedsstudier er et udbredt valg blandt skandinaver. Det kan skyldes de stramme krav for optagelse på sundhedsstudiet, behov for danskundskab i de fleste sundhedsuddannelser og nordiske aftaler om anerkendelse af uddannelser og kvalifikationer inden for sundhedsvæsenet.

5. Appendiks 1: Detaljeret beskrivende statistik

Tabel 2 Fordeling af europæiske studerende på videregående uddannelser

	KVU	MVU	Bachelor	LVU	Forskeruddannelser
	Pct.				
2013	16,5	23,6	17,4	36,2	6,3
2014	20,7	18,6	16,7	42,0	2,1
2015	19,0	17,5	16,1	42,8	4,6
Gennemsnit for 2013-2015	17,8	21,2	17,0	38,8	5,2

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år. LVU definitionen kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser.

KVU – Korte videregående uddannelser, MVU – mellemlange videregående uddannelser, LVU – lange videregående uddannelser.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 3 Opdeling af europæiske lande på regioner

Skandinavien	Britiske øer	Centraleuropa	Sydeuropa	Østeuropa
		Lande		
Finland	Irland	Belgien	Cypern	Bulgarien
Island	Storbritannien	Frankrig	Grækenland	Estland
Norge		Holland	Italien	Kroatien
Sverige		Liechtenstein	Malta	Letland
		Luxembourg	Portugal	Litauen
		Schweiz	Spanien	Polen
		Tyskland		Rumænien
		Østrig		Slovakiet
				Slovenien
				Tjekkiet
				Ungarn

Kilde: Regionsgrænser blev defineret ud fra <http://2012books.lardbucket.org/books/regional-geography-of-the-world-globalization-people-and-places/s05-04-regions-of-western-europe.html>.

Tabel 4 Fordeling af udenlandske (europæiske) studerende på LVU ifølge deres statsborgerskabsland

	Studerende	Studerende pr. statsborgerskabslands be- folkning (mio. personer)
	----- Antal -----	
Belgien	26	2,3
Bulgarien	534	73,7
Cypern	13	15,2
Estland	135	102,6
Finland	187	34,3
Frankrig	270	4,1
Grækenland	660	60,5
Holland	244	14,5
Irland	62	13,5
Island	665	2042,7
Italien	819	13,6
Kroatien	34	8
Letland	160	79,8
Liechtenstein	N/A	N/A
Litauen	585	198,6
Luxembourg	6	10,9
Malta	12	28,2
Norge	2.101	411,3
Polen	535	14,1
Portugal	166	15,9
Rumænien	942	47,2
Schweiz	56	6,9
Slovakiet	171	31,6
Slovenien	45	21,8
Spanien	657	14,1
Storbritannien	437	6,8
Sverige	955	99
Tjekkiet	100	9,5
Tyskland	1.809	22,4
Ungarn	250	25,3
Østrig	134	15,7

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år. LVU definitionen kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser.

Data for Liechtenstein er ikke vist, da de ikke overholder DSTs regler.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 5 Sammenligning af stikprøven med EU-studerende på LVU i 2013-2015 efter oprindelsesregion

	Studerende i uddannelse 2013-2015		Tilgang af nye studerende 2004-2008	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Skandinavien	7.507	33	1.134	52
Østeuropa	6.560	29	411	19
Centraleuropa	4.186	18	396	18
Sydeuropa	3.589	16	203	9
Storbritannien og Ir- land	919	4	38	2
Total	22.761	100	2.182	100 pct.

Anm.: Tabel indeholder statistik om a) hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år og b) hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, som er indrejst i 2004-2008, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober i det år, de først er observeret i registrene. LVU definition og klassificering for erhvervsvalg fremgår fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

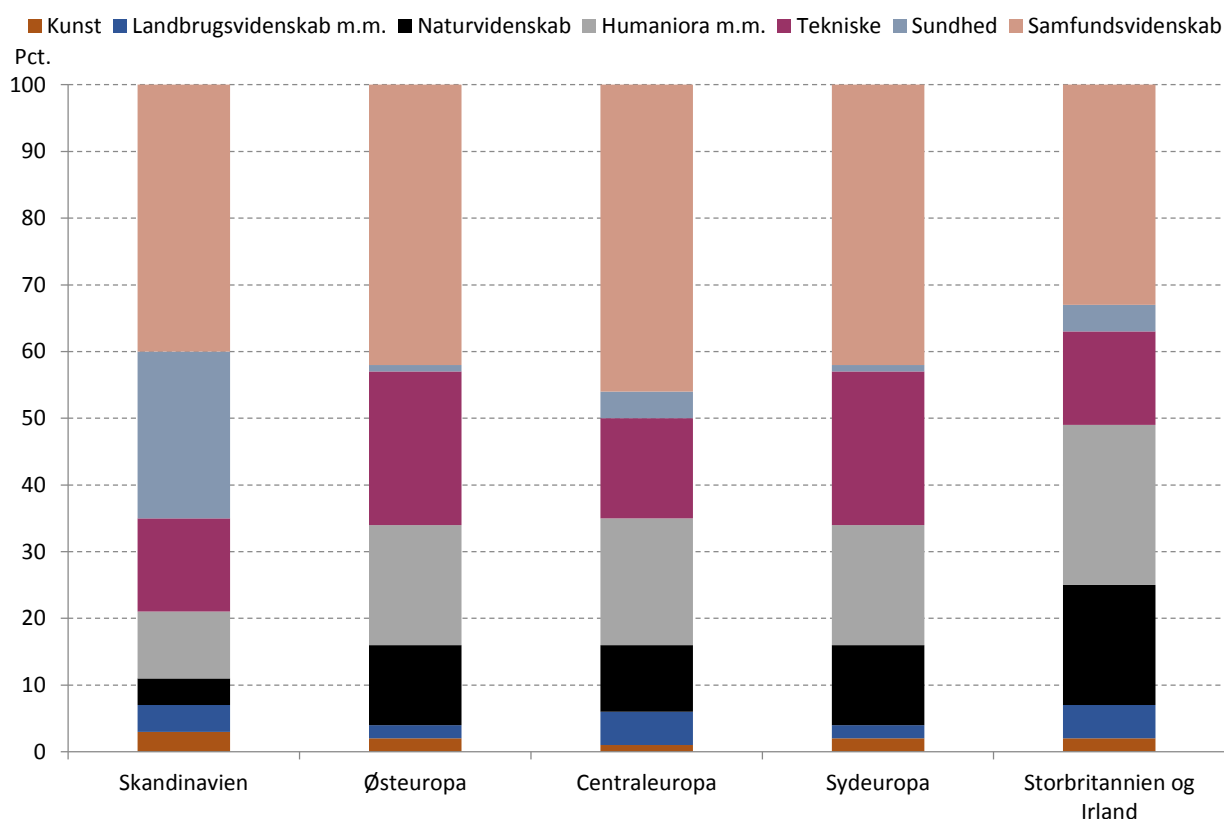
Tabel 6 Sammenligning af stikprøven med EU-studerende på LVU i 2013-2015 efter uddannelsesretning

	Studerende i uddannelse 2013-2015		Tilgang af ny studerende 2004-2008	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Samfundsvidenskab	8.950	39	1.007	46
Tekniske	4.582	20	520	24
Humaniora m.m.	3.360	15	171	8
Sundhed	2.281	10	217	10
Naturvidenskab	2.195	10	155	7
Landbrugsvidenskab m.m.	926	4	60	3
Kunst	467	2	52	2
Total	22.761	100 pct.	2.182	100 pct.

Anm.: Tabel indeholder statistik om a) hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år og b) hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, som er indrejst i 2004-2008, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober i det år, de først er observeret i registrene. LVU definition og klassificering for erhvervsvalg fremgår fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 11 Studerendes valg af uddannelsesretning efter oprindelsesregion

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-28/EØS studerende, der er i folkeregistret i begyndelsen af året, og er indskrevet på en LVU pr. 1. oktober hvert år. LVU definitionen kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

6. Appendiks 2: metodologi og regressionsanalyse

Følgende lineære sandsynlighedsmodel (LPM) er estimeret:

$$y_{ijt+4} = \beta X_{it} + \gamma Educ_{it} + \lambda Econ_{jt_afslut} + \mu Reg_j + \varepsilon_{ijt}.$$

- y_{ijt+4} er den binære afhængige variabel om studerende stadig er i Danmark i det fjerde år siden ankomst ($y_{ijt+4} = 1$) eller ej ($y_{ijt+4} = 0$). Europæiske studerende på en LVU blev fulgt i registrene indtil det 4. år, efter året de påbegyndte uddannelsen.
- X_{it} er en vektor, der indeholder demografiske variable fra befolkningsregisteret, som beskriver studerende ved ankomsten til Danmark (køn, alder, civilstand).
- $Educ_{it}$ er en vektor med dummies for erhvervsvalg. Danmarks Statistiks klassificering af uddannelser er anvendt. Pædagogiske uddannelser er således aggregeret med humaniora, og studier inden for levnedsmidler og ernæring - med jordbrugsvidenskab.

- $Econ_{jt_afslut}$ er en vektor, der indeholder forskelle i økonomiske forhold mellem hjemlandet og Danmark i det år, hvor de studerende forventes at færdiggøre uddannelsen. Det forventede afslutningsår er beregnet som indskrivningsår plus to år for alle LVU-uddannelser undtaget sundhedsstuderende, for hvilke det er tre år. Lønvariable og udgifter til sociale ydelser pr. indbygger er logaritmetransformerede.¹⁹ Gennemsnitlige løndata er fra UNECE Statistical database og er målt i USD. Data for andre økonomiske forhold: Prisindeks, arbejdsløshedsprocent, indkomstilighed givet ved Gini-koefficient, købekraftspariteterne, udgifter til sociale ydelser per indbygger og vækst i reall BNP, er indsamlet af Eurostat.

Boks 3 Grundlag for det forventede afslutnings år

Det forventede afslutningsår bruges i stedet for det faktiske afslutningsår for at undgå selektion. Det kan opstå, fordi de studerende har mulighed for at bruge længere tid på at færdiggøre deres uddannelser. Det kan ske, for eksempel, hvis de ikke er tilfredse med de økonomiske forhold i hjemlandet på det tidspunkt, hvor de oprindeligt skal afslutte deres uddannelse. Derudover mister studerende deres cpr-nummer, hvis de forlader Danmark lige efter uddannelsen gennemføres. Informationer om, hvorvidt uddannelsen færdiggøres eller ej, vil derfor ikke være tilgængeligt i det næste års registre.²⁰ To års længde er valgt for de fleste LVU'er, for det svarer til 120 ECTS eller et toårigt uddannelsesforløb. Kandidatuddannelsen til læge svarer det til 180 ECTS, og det et treårigt forløb.

- Reg_j indeholder kontrolvariable for oprindelsesregion: Skandinavien, Centraleuropa, Sydeuropa, Østeuropa og Britiske Øer.
- ε_{ijt} er et fejllid.
- Indeks nomenklatur: i – individniveau, t – tid og j- oprindelsesregion.

Standardfejl er klyngerobuste på landsniveau, da variablene i regressionerne er definerede både på individniveau og statsborgerskabslands niveau.

Boks 4 Teoretisk grundlag bag forklarende økonomiske forhold brugt i analysen

Høj løn indebærer et højt afkast på arbejdskraft og uddannelse, der motiverer arbejdstagere fra fattige lande til at emigrere til lande med højere indkomster (Ravenstein, 1885; Hicks, 1932; Sjastaad, 1962).

Indvandrere fra fattige lande kan vælge at rejse til lande med generøse velfærdssystemer, hvis bistandsniveauet i værtslandet overstiger lønindkomsten i deres hjemland. De gælder især for de lavtuddannede (Borjass velfærdsmagnetteori, 1999).

¹⁹ For indkomstvariable er det en standardprocedure for at minimere den positive skævhed af indkomstdata. Indkomstvariablen fordeling transformeres og vil dermed ligne en normalfordeling.

²⁰ Tidligere undersøgelser fra Forum for Business Education (2009) viser at frafaldet blandt internationale studerende på VU er 11 pct.. En tilsvarende undersøgelse for stikprøven brugt i analysen viser at ca. 20 pct. af dem, der ikke forsætter med studiet i det 4. år, ikke gennemfører uddannelsen. Der er ingen regionale forskelle i denne andel.

Stor indkomstulighed i værtslandet er attraktivt for højtuddannede migranter, der kan bruge deres kvalifikationer i værtslandet, da de vil ligge højt i indkomstfordelingen sammenlignet med en gennemsnitlig person (Borjas, 1987).

Arbejdsløshed og konjunkturudvikling spiller en rolle for, hvor stor sandsynligheden er for at få jobbet. Er lønniveauet i værtslandet lidt højere end i hjemlandet, men chancen for at få arbejde i værtslandet samtidig er væsentligt ringere, da vil personen, som overvejer muligheden for at emigrere, blive i hjemlandet. Det skyldes en for lav forventet indkomst i udlandet, defineret som produktet af indkomsten og sandsynligheden for at få job. Konjunkturudvikling har derfor også en betydning for den forventede lønforskel (Todaro, 1969; Beine et al. 2013).

Referencer:

- Beine M, Bourgeon P, Bricongne J-C (2013) Aggregate Fluctuations and International Migration. CESifo WP no. 4379
- Borjas G (1987) Self-Selection and the Earnings of Immigrants. *Amer Econ Rev* 77 (4):531-553
- Borjas G (1999) Immigration and Welfare Magnets. *J Lab Econ* 17(4):607-637
- Hicks J (1932) *The theory of wages*. Macmillan, New York, USA p 76
- Ravenstein EG (1885) The Laws of Migration. *J Stat Soc* 48(2):167-235
- Sjastaad LA (1962) The costs and returns of human migration. *J Polit Econ* 70:80-93
- Todaro M (1969) A model of labor migration and urban unemployment in less developed countries. *Amer Econ Rev* 59(1):138-148

I formulering af modellen er det antaget, at de studerende, i det binære valg mellem at blive i Danmark eller ej, kun sammenligner de økonomiske forhold i Danmark med deres eget hjemland. Nogle udenlandske studerende flytter til et tredje land, efter de har boet i Danmark. De studerende bliver dog ikke registreret i registre, efter de har forladt Danmark, hvorfor informationer omkring flytning til et tredjeland ikke er tilgængeligt.²¹

7. Appendiks 3: Yderlige beskrivende statistik og resultater fra regressionsanalyse

Regressionsoutput

Dette appendiks indeholder alle resultaterne fra regressionerne. De er estimater af sandsynligheden for at studerende bliver i Danmark, jf. Tabel 7, og studerendes arbejdsmarkedsresultater, jf. Tabel 8. Der findes også regressionsresultater, for både totale og partielle effekter, for betydning af forskelle i økonomiske forhold mellem hjemlandet og Danmark på de studerendes tilbøjelighed til at blive, når der ikke kontrolleres for oprindelsesregion og studerendes erhvervsvalg, jf. Tabel 9.

Detaljeret statistik

Yderligere præsenteres detaljeret beskrivende statistik i henhold til studerendes sandsynlighed for at blive i Danmark, komme i beskæftigelse, blive arbejdsløse og modtage dagpenge præsenteret, jf. Tabel 10 og Tabel 11. Derudover sammenlignes andelen af europæiske og danske studerende, der modtager dagpenge, samt andelen, der stadig er i uddannelse, jf. Figur 12. Til sidst beskrives fordelingen af danske nyuddannedes beskæftigelse mellem den offentlige og den private sektor, jf. Figur 13.

²¹ Hvis alle tre muligheder var observeret i data ville det betyde, at økonomiske forhold i det tredje land var bedre end i hjemlandet, hvis en studerende er flyttet til dette land. Når der kun er formuleret til valgmuligheder i modellen, så kan sammenligningen af økonomiske forhold mellem hjemlandet og Danmark anses som alternativomkostningen for de studerende ved at tage ud til et tredje land i stedet for deres hjemland.

Tabel 7 Regressionsanalyse, studerendes tilbøjelighed til at blive

	(1)	(2)	(3)
Afhængige variable:			
		Studerende bliver i Danmark	
Forskelle i økonomiske forhold			
Forskel i løn		-0,0619** (0,024)	
Forskel i købekraftsjusteret løn			-0,0588** (0,026)
Indkomstulighed (binær variabel)		0,0072 (0,005)	0,0070 (0,005)
Arbejdsløshed		0,0077 (0,007)	0,0083 (0,007)
Udgifter til sociale ydelser		0,0258 (0,027)	0,0157 (0,026)
Vækst i realt BNP		0,0008 (0,004)	0,0003 (0,003)
Oprindelsesregion			
Britiske øer	0,3174*** (0,032)	0,2504*** (0,043)	0,2614*** (0,041)
Centraleuropa	0,1460*** (0,045)	0,0720 (0,044)	0,0884* (0,045)
Sydeuropa	0,2145*** (0,031)	0,0880* (0,049)	0,1053** (0,048)
Østeuropa	0,2893*** (0,040)	0,1343* (0,067)	0,1740** (0,067)
Skandinavien		Referencekategori	
Erhvervsvalg			
Sundhed	0,4202*** (0,034)	0,4109*** (0,045)	0,4146*** (0,044)
Teknisk	0,1110*** (0,038)	0,1104** (0,040)	0,1088** (0,041)
Landbrugsvidenskab m.m.	0,2633*** (0,092)	0,2466*** (0,085)	0,2507*** (0,085)
Naturvidenskab	0,1289*** (0,039)	0,1294*** (0,039)	0,1285*** (0,039)
Kunst	0,1321 (0,099)	0,1233 (0,097)	0,1256 (0,097)
Humaniora m.m.	0,0468 (0,041)	0,0450 (0,041)	0,0455 (0,041)
Samfundsvidenskab		Referencekategori	
Personlige karakteristika			
Kvinde	0,0086 (0,018)	0,0047 (0,018)	0,0051 (0,018)
Alder	-0,0042 (0,007)	-0,0042 (0,007)	-0,0042 (0,007)
Udenlandsk ægtefælle	0,0258 (0,065)	0,0329 (0,066)	0,0317 (0,066)
Dansk ægtefælle	0,3453*** (0,092)	0,3428*** (0,091)	0,3412*** (0,091)
Konstant	0,3188* (0,176)	0,1441 (0,231)	0,1070 (0,216)

Observationer	2.182	2.182	2.182
R-squared	0,105	0,108	0,109

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der har rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i år, de først er observeret i registrene. De er igen observeret i det 4. år siden uddannelsespåbegyndelsestidspunkt. LVU definition og klassificering for erhvervsvalg fremgår fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. ** betyder at effekten af løn skelnes fra 0 på et signifikans niveau på 5 pct., *10 pct. og ***1 pct..

Kilde: Regressionsanalyse på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 8 Regressionsanalyse, studerendes arbejdsmarkedsstatus

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Afhængige variable:	I arbejde	Arbejdsløs m. 3 mdr.	Modtager dagpende	I arbejde	Arbejdsløs m. 3 mdr.	Modtager dagpende
	Dem der bliver i Danmark			Hele stikprøven		
Kvinde	-0,0333 (0,030)	0,0248 (0,020)	0,0353 (0,027)	-0,0056 (0,016)	0,0100 (0,008)	0,0162 (0,012)
Alder	-0,0051 (0,006)	0,0096** (0,004)	0,0087** (0,004)	-0,0043 (0,003)	0,0035*** (0,001)	0,0033*** (0,001)
Udenlandsk ægtefælle	0,1726* (0,093)	-0,0353 (0,062)	0,0800 (0,121)	0,0741 (0,055)	-0,0129 (0,017)	0,0298 (0,038)
Dansk ægtefælle	0,2745*** (0,096)	0,0110 (0,101)	0,0860 (0,094)	0,4148*** (0,096)	0,0637 (0,076)	0,1465 (0,087)
Oprindelsesregion						
Britiske øer	-0,0917 (0,089)	-0,0484** (0,019)	-0,0289 (0,093)	0,1514*** (0,032)	0,0015 (0,010)	0,0471 (0,055)
Centraleuropa	0,0160 (0,036)	-0,0227 (0,020)	-0,0722* (0,041)	0,0995** (0,038)	0,0057 (0,006)	0,0013 (0,014)
Sydeuropa	-0,1187 (0,084)	0,0695 (0,059)	-0,0016 (0,069)	0,0863* (0,044)	0,0530 (0,032)	0,0396 (0,035)
Østeuropa	-0,0551* (0,031)	0,0623* (0,033)	0,0551 (0,051)	0,1668*** (0,029)	0,0565*** (0,016)	0,0835*** (0,025)
Skandinavien						
Erhvervsvalg						
Sundhed	0,0012 (0,063)	-0,0807*** (0,025)	-0,1913*** (0,045)	0,2627*** (0,026)	-0,0183** (0,008)	-0,0447*** (0,016)
Teknisk	0,1502* (0,082)	-0,0602 (0,036)	-0,0696 (0,050)	0,1313** (0,057)	-0,0136 (0,016)	-0,0061 (0,021)
Landbrugsvidenskab m.m.	-0,1118 (0,067)	0,0513 (0,049)	-0,0539 (0,066)	0,0982* (0,051)	0,0481 (0,034)	0,0189 (0,038)
Naturvidenskab	0,1738*** (0,045)	-0,0859*** (0,028)	-0,0936* (0,049)	0,1577*** (0,037)	-0,0244* (0,012)	-0,0145 (0,020)
Kunst	-0,0856 (0,084)	-0,0579 (0,053)	0,0709 (0,057)	0,0527 (0,057)	-0,0118 (0,023)	0,0569 (0,043)
Humaniora m.m.	0,1125 (0,101)	-0,0271 (0,054)	-0,0275 (0,055)	0,0689 (0,051)	-0,0008 (0,021)	0,0056 (0,023)
Samfundsvidenskab						
Konstant	0,7435*** (0,153)	-0,1485 (0,102)	-0,0251 (0,095)	0,2343** (0,094)	-0,0714*** (0,022)	-0,0443 (0,036)
Observationer	914	914	914	2.182	2.182	2.182
R-squared	0,039	0,057	0,073	0,062	0,028	0,032

Anm.: II beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de først er observeret i registrene. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. ** betyder at effekten af løn skelnes fra 0 på et signifikans niveau på 5 pct., *10 pct. og ***1 pct.

Kilde: Regressionsanalyse på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 9 Regressionsanalyse, studerendes tilbøjelighed til at blive i Danmark og forskelle i økonomiske forhold mellem lande

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Afhængige variable:	Studerende, der bliver i Danmark								
Kvinde	0,0050 (0,019)	-0,0009 (0,020)	-0,0017 (0,019)	0,0129 (0,017)	0,0114 (0,017)	0,0002 (0,021)	0,0050 (0,019)	0,0067 (0,016)	0,0070 (0,016)
Alder	-0,0173** (0,008)	-0,0131 (0,008)	-0,0136* (0,008)	-0,0159* (0,008)	-0,0138* (0,007)	-0,0173** (0,008)	-0,0173** (0,008)	-0,0112 (0,008)	-0,0120 (0,007)
Udenlandsk ægtefælle	-0,0053 (0,051)	0,0076 (0,051)	0,0058 (0,053)	0,0053 (0,044)	0,0284 (0,046)	-0,0246 (0,056)	-0,0046 (0,050)	0,0338 (0,049)	0,0283 (0,051)
Dansk ægtefælle	0,5058*** (0,072)	0,4779*** (0,068)	0,4866*** (0,064)	0,4725*** (0,087)	0,4608*** (0,071)	0,4945*** (0,078)	0,5046*** (0,074)	0,4598*** (0,069)	0,4614*** (0,070)
Forskel i løn		-0,1121*** (0,030)						-0,0987*** (0,026)	
Forskel i købekraftsjusteret løn			-0,1780*** (0,054)						-0,1197*** (0,042)
Indkomstulighed (binær var.)				0,0173** (0,008)				0,0013 (0,010)	0,0023 (0,010)
Arbejdsløshed					0,0258*** (0,007)			0,0160 (0,010)	0,0187* (0,009)
Udgifter til sociale ydelser						-0,0692* (0,039)		0,0302 (0,032)	0,0092 (0,035)
Vækst i realt BNP							-0,0010 (0,005)	0,0033 (0,004)	0,0032 (0,004)
Konstant	0,8443*** (0,194)	0,6811*** (0,218)	0,7134*** (0,208)	0,3174 (0,415)	0,7210*** (0,195)	0,8107*** (0,211)	0,8463*** (0,195)	0,5928 (0,423)	0,5963 (0,420)
Observationer	2.182	2.182	2.182	2.182	2.182	2.182	2.182	2.182	2.182
R-squared	0,021	0,046	0,041	0,038	0,046	0,032	0,021	0,054	0,053

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de først er observeret i registrene. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. ** betyder at effekten af løn skelnes fra 0 på et signifikans niveau på 5 pct., *10 pct. og ***1 pct..

Kilde: Regressionsanalyse på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 10 Studerendes tilbøjelighed til at blive og arbejdsmarkedsstatus opgjort efter oprindelsesregion

	Indskrevet i 2004-2008	Bliver i Danmark i 4. år		Stadig Stu- derende	I arbejde ²	Ikke i ar- bejde og ikke stu- derende ²	Modtagere af ydelser fra a-kassen ²	Arbejdsløs mindst i 3 måneder ²
	----- Antal -----		----- Pct. -----					
Britiske Øer	38	23	61	(3)	61	(3)	(3)	(3)
Østeuropa	411	232	56	5	63	29	22	13
Sydeuropa	203	105	52	(3)	60	40	15	12
Centraleuropa	396	168	42	(3)	68	0	10	4
Skandinavien	1134	386	34	21	64	14	13	6
Total	2182	914	42	10	64	24	(3)	(3)

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de først er observeret i registrene. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse.

¹ Andel af hele stikprøven. ² Andel af dem der bliver i Danmark. ³ Må ikke oplyses, da stikprøvestørrelsen er for lille.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Tabel 11 Studerendes tilbøjelighed til at blive og arbejdsmarkedsstatus opgjort efter studieretning

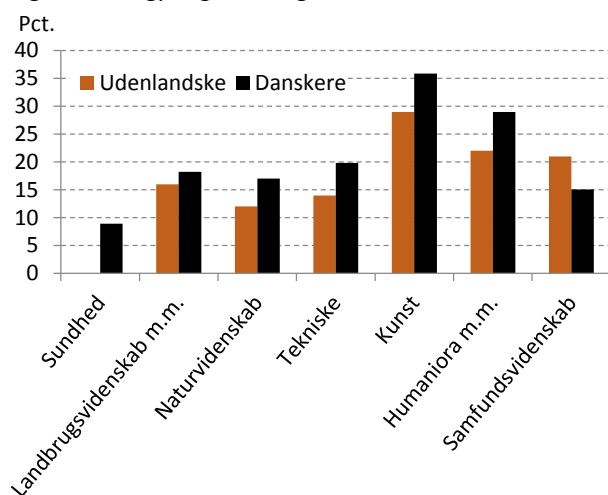
	Indskrevet i 2004-2008	Bliver i Danmark i 4. år		Stadig studerende	I arbejde ²	Modtagere af ydelser fra a-kas- sen ²	Arbejdsløs mindst i 3 måneder ²
	----- Antal -----		----- Pct. -----				
Sundhed	217	143	66	25	62	0	0
Landbrugsvidenskab	60	32	53	22	47	16	16
Naturvidenskab	155	74	48	(3)	76	12	(3)
Teknisk	520	243	47	2	72	14	6
Kunst	52	21	40	(3)	52	29	(3)
Humaniora	171	69	40	5	68	22	12
Samfundsvidenskab	1.007	332	33	2	58	21	12
Total	2.182	914	42	5	64	15	(3)

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de først er observeret i registrene. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring. ¹ Andel af hele stikprøven. ² Andel af dem der bliver i Danmark. ³ Må ikke oplyses, da stikprøvestørrelsen er for lille.

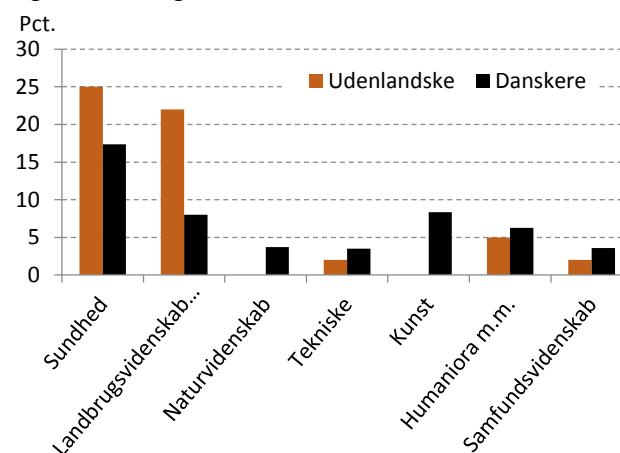
Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 12 Sammenligning af europæiske og danske studerende

Figur 12a Dagpengemodtagere

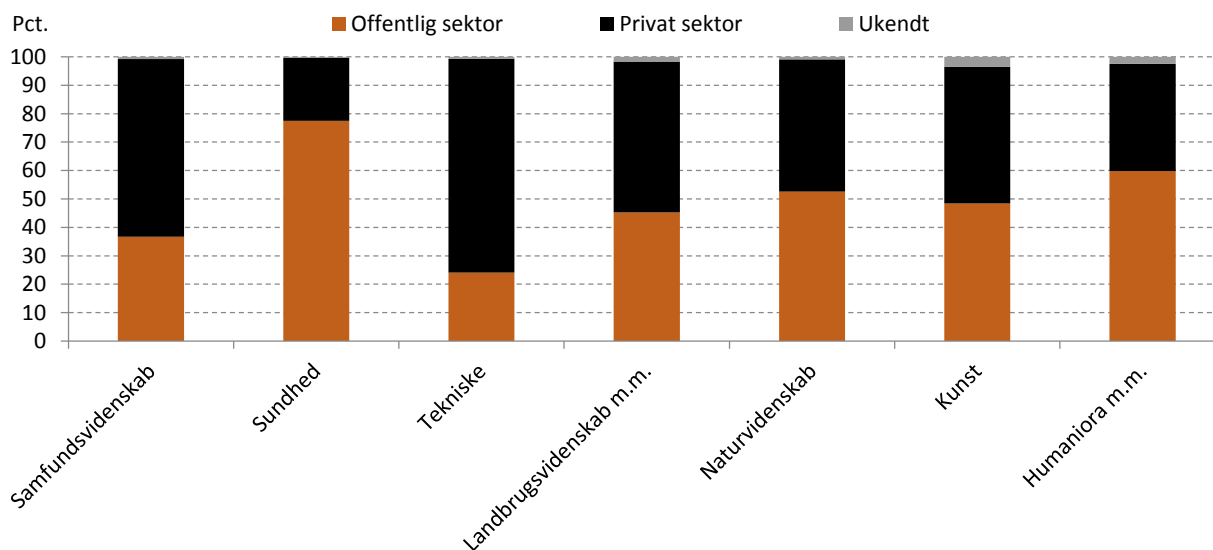

Figur 12b Stadig i uddannelse

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven af EU-27/EØS studerende, der er rejst ind i perioden 2004-2008, og var indskrevet på en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i det år, de først er observeret i registrene. Danske studerende, som påbegyndte uddannelse i den samme periode er inkluderet for sammenligning. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. Naturvidenskab og kunst er ikke inkluderet i Figur 12b pga. for få observationer. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.
 Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.

Figur 13 Fordeling af danske nyuddannede LVU'ere mellem offentlig og privat sektor

Anm.: I beregningen indgår hele stikprøven danske statsborgere, der er i folkeregistret i begyndelsen af året og der påbegyndte en LVU-uddannelse pr. 1 oktober i 2004-2008. De er igen observeret i det 4. år efter uddannelsens påbegyndelse. LVU definition og klassificering for uddannelsesretning kommer fra Danmarks Statistiks definition for lange videregående uddannelser. "Humaniora m.m." omfatter humanistiske, teologiske og pædagogiske uddannelser og "Landbrugsvidenskab m.m." omfatter jordbrugsvidenskab, levnedsmidler og ernæring.
 Kilde: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata.